

ІНТЕРФЕЙСИ ТА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЯ

Питання 3.2.

Формалізація інтерфейсів класів

- Клас X розкриває (expose) інтерфейс (протокол з конструкторами, методами та, можливо, полями, які стають доступними для об'єктів, створених з інших класів для використання у створенні та комунікації з об'єктами X).
 - Java формалізує концепцію інтерфейсу, постачаючи зарезервоване слово `interface`, яке використовується для представлення типу без реалізації.
 - Java також постачає мовні інструменти для оголошення, реалізації та розширення інтерфейсів.
- Оголошення складається із заголовку інтерфейсу та тіла інтерфейсу.
 - За домовленістю назва інтерфейсів починається з великої літери, як і кожне слово в послідовності, що складає назву.
 - Багато назв інтерфейсів мають суфікс `able` в кінці (`Callable`, `Comparable`, `Cloneable`, `Iterable`, `Runnable`, `Serializable`)

```
interface Drawable
{
    int RED = 1;    // For simplicity, integer constants are used. These constants are
    int GREEN = 2; // not that descriptive, as you will see.
    int BLUE = 3;
    int BLACK = 4;
    void draw(int color);
}
```

Оголошення інтерфейсу, його полів та методів

- Ви можете дописувати `public` перед інтерфейсом, щоб зробити його доступним для коду ззовні пакету.
 - Інакше інтерфейс буде доступним лише всередині пакету, в якому він оголошений.
- Також можна приписувати спереду `abstract` для підкреслення абстрактності інтерфейсу.
 - Оскільки інтерфейс абстрактний за замовчуванням, це надлишковий код.
- Поля інтерфейсу неявно оголошуються `public`, `static`, `final`.
 - Оскільки ці поля константні, їх потрібно явно ініціалізувати; інакше компілятор повідомить про помилку
- Методи інтерфейсу неявно оголошуються `public` та `abstract`.
 - Оскільки ці методи мають бути методами екземпляру, не оголошуйте їх статичними, оскільки компілятор повідомить про помилку.
- `Drawable` ідентифікує тип, який задає, **що** робити (рисувати), але **не говорить як** це робити.
 - Деталі реалізації залишаються класам, які будуть реалізовувати (`implement`) цей інтерфейс.
 - Екземпляри таких класів відомі як `drawables`, оскільки вони знають, як рисувати.

```
class Point implements Drawable
{
    private int x, y;

    Point(int x, int y)
    {
        this.x = x;
        this.y = y;
    }

    int getX()
    {
        return x;
    }

    int getY()
    {
        return y;
    }

    @Override
    public String toString()
    {
        return "(" + x + ", " + y + ")";
    }

    @Override
    public void draw(int color)
    {
        System.out.println("Point drawn at " + toString() + " in color " + color);
    }
}
```

Реалізація інтерфейсів

- Інтерфейс, який не оголошує членів, називають *marker interface* або *tagging interface*.
 - Він пов'язує метадані з класом.
 - Наприклад, наявність marker/tagging інтерфейсу Cloneable передбачає, що екземпляри класу, що його реалізує, можуть поверхнево клонуватись.
 - RTTI використовується для відстеження того, що клас об'єкту реалізує marker/tagging interface.
 - Наприклад, коли метод clone() класу Object detects, через RTTI, що виклик екземпляру класу реалізує Cloneable, він поверхнево клонує цей об'єкт.
- Сам по собі інтерфейс непотрібний.
 - Вигоду дає його реалізація за допомогою класу (зарезервоване слово implements)

Реалізація інтерфейсів

```
class Circle extends Point implements Drawable
{
    private int radius;

    Circle(int x, int y, int radius)
    {
        super(x, y);
        this.radius = radius;
    }

    int getRadius()
    {
        return radius;
    }

    @Override
    public String toString()
    {
        return "" + radius;
    }

    @Override
    public void draw(int color)
    {
        System.out.println("Circle drawn at " + super.toString() +
                           " with radius " + toString() + " in color " + color);
    }
}
```

- Зауважте, що кожен з класів Point та Circle реалізує цей інтерфейс, дописуючи «implements Drawable» до своїх заголовків.
 - Для реалізації інтерфейсу клас **повинен** задавати для кожного заголовку методу в інтерфейсі власний метод з такою сигнатурою та типом повернення, а також кодом в його тілі.
 - Не забувайте, що методи інтерфейсу неявно оголошені публічними. Інакше компілятор повідомить про помилку через спробу присвоєння слабшого режиму доступу реалізованому методу.
- Коли клас реалізує інтерфейс, клас наслідує його константи та заголовки методів (переозначення за допомогою @Override).
 - Це називають *наслідуванням інтерфейсу (interface inheritance)*.

-
- Виявляється, що заголовок Circle не потребує реалізації Drawable.
 - Якщо прибрати «implements Drawable», Circle успадкує метод draw() класу Point.
 - Але все-одно буде вважатись Drawable, переозначає він метод, чи ні.
 - Інтерфейс задає тип, чії значення є об'єктами, класи яких реалізують інтерфейс, а поведінка визначається інтерфейсом.
 - Тому можна присвоїти об'єкту посилання на змінну інтерфейсного типу. Наприклад:

```
public static void main(String[] args)
{
    Drawable[] drawables = new Drawable[] { new Point(10, 20), new Circle(10, 20, 30) };
    for (int i = 0; i < drawables.length; i++)
        drawables[i].draw(Drawable.RED);
}
```

- Оскільки екземпляри Point та Circle є drawables, можна присвоювати посилання на об'єкти класів Point та Circle змінним (у т. ч. елементам масиву) типу Drawable. Вивід:

```
Point drawn at (10, 20) in color 1
Circle drawn at (10, 20) with radius 30 in color 1
```

Оголошення інтерфейсу *Fillable*

```
interface Fillable
{
    int RED = 1;
    int GREEN = 2;
    int BLUE = 3;
    int BLACK = 4;
    void fill(int color);
}

public static void main(String[] args)
{
    Drawable[] drawables = new Drawable[] { new Point(10, 20),
                                             new Circle(10, 20, 30) };
    for (int i = 0; i < drawables.length; i++)
        drawables[i].draw(Drawable.RED);
    Fillable[] fillables = new Fillable[drawables.length];
    for (int i = 0; i < drawables.length; i++)
    {
        fillables[i] = (Fillable) drawables[i];
        fillables[i].fill(Fillable.GREEN);
    }
}
```

- Інтерфейс `Drawable` корисний для прорисовки контуру фігури (shape).
 - Припустимо, що потрібно виконати заливку.
- Можна оголосити, що класи `Point` та `Circle` реалізують обидва інтерфейси, задавши «implements `Drawable`, `Fillable`».
- Тоді можна змінити метод `main()` так, щоб звертатись до `drawables`, як і до *fillables*.

Множинні інтерфейси

```
interface A
{
    int X = 1;
    void foo();
}
```

```
interface B
{
    int X = 1;
    int foo();
}
```

```
class Collision implements A, B
{
    @Override
    public void foo();

    @Override
    public int foo() { return X; }
}
```

- Реалізація множинних інтерфейсів може призводити до name collisions – компілятор повідомить про помилки.
 - Припустимо, що інтерфейси A і B оголошують константу X.
 - Оскільки кожна константа має однаковий тип і значення, компілятор повідомить про помилку в другому методі foo() класу Collision, оскільки не знає, який X наслідується.
 - Крім того, другий foo() уже вважається оголошеним раніше!

```
Collision.java:19: error: method foo() is already defined in class Collision
```

```
    public int foo() { return X; }
                ^
```

```
Collision.java:13: error: Collision is not abstract and does not override abstract method foo() in B
class Collision implements A, B
^
```

```
Collision.java:16: error: foo() in Collision cannot implement foo() in B
```

```
    public void foo();
                ^
```

```
    return type void is not compatible with int
```

```
Collision.java:19: error: reference to X is ambiguous, both variable X in A and variable X in B
match
```

```
    public int foo() { return X; }
                ^
```

```
4 errors
```


Розширення інтерфейсів

```
interface Colors
{
    int RED = 1;
    int GREEN = 2;
    int BLUE = 3;
    int BLACK = 4;
}

interface Drawable extends Colors
{
    void draw(int color);
}

interface Fillable extends Colors
{
    void fill(int color);
}
```

- Аналогічно до підкласів та суперкласів говорять про підінтерфейси (*subinterface*) та суперінтерфейси.
 - Називається *interface inheritance*.
 - Наприклад, дублювання констант color у Drawable та Fillable призводить до name collisions, якщо задавати лише назву змінної при реалізації в класі.
- Для уникнення цих name collisions, дописуйте спереду назву інтерфейсу та оператор «.» або розміщайте ці константи у власному інтерфейсі, щоб Drawable та Fillable розширювали його.

Для компілятора останній варіант – не проблема, оскільки існує єдина копія констант (у Colors), а можливості name collision немає.

Розширення декількох інтерфейсів

- Якщо клас може реалізувати декілька інтерфейсів (список інтерфейсів через кому після «implements»), розширювати декілька інтерфейсів заданий інтерфейс теж повинен уміти.

```
interface A
{
    int X = 1;
}
```

```
interface B
{
    double X = 2.0;
}
```

```
interface C extends A, B
{
}
```

Лістинг скомпілюється, незважаючи на те, що C наслідує дві одноіменні константи X різного типу та значень.

Проте при реалізації, намагаючись отримати доступ до X, як і раніше, виникне name collision.

```
class Collision implements C
{
    public void output()
    {
        System.out.println(X); // Which X is accessed?
    }
}
```

Навіщо використовувати інтерфейси?

- *Інтерфейси в Java були створені з метою дати розробникам максимальну гнучкість при проектуванні додатків, відокремлюючи інтерфейс від реалізації.*
- При гнучкій (*agile*) розробці ПЗ гнучке кодування дуже важливе.
 - Зміна вимог на наступній ітерації може призвести до зміни реалізації, змушуючи переписувати значні частини коду, сповільнюючи розробку.
- Інтерфейси допомагають досягти гнучкості, відділивши інтерфейс від реалізації.
 - Наприклад, метод `main()` у класі `Graphics` створює масив об'єктів з класів, що є підкласами `Shape`, а потім проходить по цих об'єктах, викликаючи відповідний метод `draw()`.
 - Єдиними об'єктами, що можна малювати, є об'єкти, суперкласом яких буде `Shape`.

Навіщо використовувати інтерфейси?

- Припустимо, існує ієрархія класів, що моделює електронні компоненти.
 - Кожен компонент має власне позначення, що дозволяє відображати його на схемі.
 - Можливо, Ви хочете додати можливість прорисовки для кожного класу, що рисує позначення компоненту.
- Можна розглянути Shape у якості суперкласу ієрархії класів електронних компонент.
 - Електронні компоненти не є фігурами (shape), тому немає смислу коренем робити Shape.
 - Але можна зробити, щоб клас кожного компоненту реалізовував інтерфейс Drawable, який дозволяє додавати вирази, які інстанціюють ці класи в масиві drawables у методі main().
 - Це легально, оскільки ці екземпляри є drawables.
 - **По можливості потрібно завжди задавати інтерфейси замість класів у Вашому коді, щоб він залишався адаптивним до змін.**

Розглянемо простий приклад

- Складається з інтерфейсу `java.util.List` та його реалізацій `java.util.ArrayList` та `java.util.LinkedList`.

```
ArrayList<String> arrayList = new ArrayList<String>();  
void dump(ArrayList<String> arrayList)  
{  
    // suitable code to dump out the arrayList  
}
```

- Використовується `generics-based` параметризований тип (далі в лекції) для ідентифікації виду об'єкту, що зберігається в екземплярі `ArrayList`.
 - У даному випадку, зберігають об'єкти типу `String`.
- Приклад негнучкий, оскільки жорстко прив'язує клас `ArrayList` до кількох `locations`.
 - Це змушує розробника думати не про списки загалом, а про конкретно `array lists`.
 - Коли змінюються вимоги або *profiling* вказує на проблеми з продуктивністю, передбачається використання зв'язних списків (`LinkedList`).
 - Бажано внести мінімальну кількість змін у код для виконання нової вимоги.
- Навпаки, велика кодова база може потребувати набагато більше змін.
 - Хоча досить змінити `ArrayList` на `LinkedList` для виконання вимог компілятора, проте це може знадобитись зробити в багатьох місцях коду.

- Розробники обмежені часом при рефакторингу коду для адаптації до LinkedList.

- Простіше було б переписати приклад з еквівалентними константами, тобто використати інтерфейси та задати ArrayList в одному місці.

```
List<String> list = new ArrayList<String>();  
void dump(List<String> list)  
{  
    // suitable code to dump out the list  
}
```

- Код набагато гнучкіший.
- Якщо зміна вимог чи результатів профілювання передбачає заміну ArrayList на LinkedList, просто замініть Array на Linked.
- Не потрібно навіть змінювати parameter name.

Зауважте!

- Java постачає інтерфейси та абстрактні класи для опису *абстрактних типів* (які не можуть бути інстанційованими).
 - Абстрактні типи представляють абстрактні поняття (наприклад, `drawable` та `shape`), а екземпляри таких типів не будуть мати смислу.
 - Інтерфейси надають гнучкість через нестачу реалізації.
 - Інтерфейси не прив'язані до конкретної ієрархії класів, проте можуть бути реалізовані в конкретній ієрархії.
 - На противагу цьому, абстрактні класи підтримують реалізацію, але можуть бути *genuinely abstract*.
 - Проте вони обмежені верхніми рівнями ієрархії класів.
- Інтерфейси та абстрактні класи можуть використовуватись разом.
 - Наприклад, пакет `java.util` постачає інтерфейси `List`, `Map` та `Set`, абстрактні класи `AbstractList`, `AbstractMap` та `AbstractSet`, які забезпечують реалізацію каркасу цих інтерфейсів.
 - Реалізації каркасів (*skeletal implementations*) спрощують створення власних реалізацій інтерфейсів відповідно до конкретних вимог.
 - Якщо вони не відповідають вимогам, можна, щоб опційний клас напряду реалізовував інтерфейс.

У перших версіях Java всі методи в інтерфейсі були абстрактними

- Тепер в інтерфейсі допускаються 2 різновиди методів з конкретною реалізацією: статичні та за замовчуванням.
- **Уявлення про статичні методи в інтерфейсах змінилось.**
 - Зокрема, в інтерфейсах корисно визначати фабричні методи.
 - В Інтерфейсі `IntSequence` може бути оголошено статичний метод `digitsOf()`, який формує послідовність цифр заданого зразка:
 - `IntSequence digits = IntSequence.digitsOf(1729);`
 - Метод повертає екземпляр деякого класу, що реалізує інтерфейс `IntSequence`, але у викликаючому коді назва класу не важлива.

```
public interface IntSequence {  
    ...  
    public static IntSequence digitsOf(int n) {  
        return new DigitSequence(n);  
    }  
}
```


Методи за умовчанням

- Можна надати для будь-якого інтерфейсного методу.
 - Такий метод потрібно позначити модифікатором доступу **default**.
 - Метод `hasNext()` може бути переозначений або успадкуватись.

```
public interface IntSequence {  
    default boolean hasNext() { return true; }  
    // По умовчанням послідовальности бесконечны  
    int next();  
}
```

- **Приклад: інтерфейс Collection та клас, що його реалізує:**
 - `public class Bag implements Collection`
 - Починаючи з Java 8 в інтерфейс додали метод `stream()`, що не є методом за замовчуванням
 - Клас `Bag` більше не скомпілюється, оскільки не реалізує новий метод з інтерфейсу `Collection`.
 - Впровадження в інтерфейс методу НЕ за умовчанням порушує сумісність на рівні первинного коду.

Припустимо, що цей клас не перекомпілюється

- Використовується старий архівний JAR-файл, який його містить.
 - Клас все ще завантажується, екземпляри класу Bag все ще можна конструювати, оскільки впровадження методу в інтерфейс сумісне на рівні двійкового коду.
 - Проте при виклику методу `stream ()` для екземпляру класу Bag виникає `AbstractMethodError`.
- Проблеми усуне оголошення методу `stream ()` як default.
 - Якщо клас завантажується без перекомпіляції, а метод `stream()` викликається для екземпляру класу Bag, то такий виклик відбувається за посиланням `Collection.stream()`.

Вирішення конфліктів з методами за замовчуванням

- **Нечаста проблема:** клас реалізує кілька інтерфейсів, в деяких з них наявні методи (за умовчанням) з однаковими сигнатурами.
 - Нехай існує інтерфейс `Person` з методом за умовчанням `getId()`:

```
public interface Person {  
    String getName();  
    default int getId() { return 0; }  
}
```

- Також є інтерфейс `Identified` з таким же методом за замовчуванням:

```
public interface Identified {  
    default int getId() { return Math.abs(hashCode()); }  
}
```

Що буде, якщо клас буде реалізовувати обидва інтерфейси?

```
public class Employee implements Person, Identified {  
    ...  
}
```

- Наслідуються обидва методи getId(), проте критерію вибору компілятор не має.
 - З'явиться повідомлення про помилку
 - Потрібно реалізувати метод getId(), який прибере неоднозначність:

```
public class Employee implements Person, Identified {  
    public int getId() { return Identified.super.getId(); }  
    ...  
}
```

Нехай Identified не надає власну реалізацію getId() за замовчуванням

```
interface Identified {  
    int getId();  
}
```

- Чи може клас Employee успадкувати метод за умовчанням з інтерфейсу Person?
 - Якщо хоча б один з інтерфейсів надає реалізацію методу, компілятор повідомить про помилку.
 - Неоднозначність повинен вирішити програміст.
 - Якщо реалізацій за умовчанням немає, конфлікту не виникне, - потрібно реалізувати метод або оголосити клас абстрактним.

```
interface Directions
```

```
{  
    int NORTH = 0;  
    int SOUTH = 1;  
    int EAST = 2;  
    int WEST = 3;  
}
```

```
public class TrafficFlow implements Directions
```

```
{  
    public static void main(String[] args)  
    {  
        showDirection((int) (Math.random()* 4));  
    }  
  
    static void showDirection(int dir)  
    {  
        switch (dir)  
        {  
            case NORTH: System.out.println("Moving north"); break;  
            case SOUTH: System.out.println("Moving south"); break;  
            case EAST : System.out.println("Moving east"); break;  
            case WEST : System.out.println("Moving west");  
        }  
    }  
}
```

- Інтерфейс має використовуватись лише для оголошення типу

- Проте деякі розробники порушують цей принцип, використовуючи інтерфейси лише для експорту констант.
- Такі інтерфейси називаються константними.
- Мета їх використання – уникнення префіксів перед назвою константи, наприклад, Math.PI, де PI – константа з класу java.lang.Math.

Клас TrafficFlow реалізує інтерфейс Directions з єдиною метою: не задавати Directions.NORTH, Directions.SOUTH, Directions.EAST, Directions.WEST.

Статичний імпорт

- Константи є просто деталями реалізації, які не мають показуватись в інтерфейсі.
 - Також може бути майбутня проблема: навіть якщо клас вже не використовує константи, вони мають залишитись в інтерфейсі для забезпечення binary compatibility.
 - Java 5 представила альтернативу - статичний імпорт, який дозволяє імпортувати статичні члени класу.
- Реалізуються невеликою зміною синтаксису:
`import static packagespec . classname . (staticmembername | *);`
 - Оператор статичного імпорту дописує static після import, а далі специфікує список пакетів та підпакетів, розділений крапками.
- **Обережно!** Розміщення будь-чого відмінного від package statement, import/static import statements та коментарів над виразом для статичного імпорту змушує компілятор повідомляти про помилку.
- Задається окрема назва статичного члена, щоб імпортувати лише це ім'я.
 - `import static java.lang.Math.PI; // Import the PI static field only.`
 - `import static java.lang.Math.cos; // Import the cos() static method only.`

Можливі проблеми зі статичним імпортом

- Для імпорту всіх імен статичних членів задається підстановка (wildcard).
 - `import static java.lang.Math.*; // Import all static members from Math.`
 - Тепер можна звертатись до статичних членів без назви класу.
 - `System.out.println(cos(PI));`
- Використання кількох виразів для статичного імпорту може призвести до конфлікту іменування, що веде до помилок компілятора.
 - Наприклад, пакет `geom` містить клас `Circle` зі статичний полем `PI`. Тепер задамо згори файлу
`import static java.lang.Math.*;`
`import static geom.Circle.*;`
 - Та викличемо `System.out.println(PI);` десь у коді.
 - Компілятор повідомить про помилку, оскільки не знає, відноситься `PI` до `Math` чи до `Circle`.
- Зачасте використання статичних імпортів може зробити код нечитабельним та `unmaintainable`.
 - Оглядачі коду довго шукатимуть, з якого класу взято статичний член, особливо при повному імпорті за допомогою `*`.
- Також статичні імпорти забруднюють простір імен у кодї великою кількістю імпортованих статичних членів.
 - З часом можна отримати конфлікти імен, які важко вирішити.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Наступне запитання: узагальнені типи Java